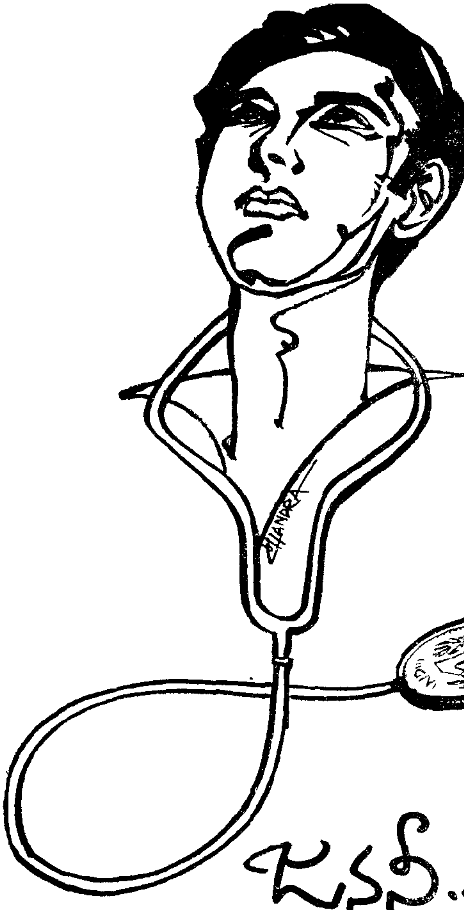

మానస

జననీ... జన్మభూమి!

"నమస్కారం మేష్టారు!" గబాల్న కారాపి ... దిగి పలకరించాడు భరత్.

చేతిలో తోటకూర కాడకి ... ఆయనకి ఏమాత్రం తేడాలేని డెబ్బై ఐదేళ్ళ ధనంజయరావు మేష్టారు గబాల్న ప్రతినమస్కారం చేసి, కళ్ళజోడు సరిచేసుకుని తేరిపారా చూసి...'ఎవరు బాబూ?' అన్నట్టు ప్రశ్నార్థకంగా ఉండిపోయారు.

"గుర్తుపట్టేరా మేష్టారూ...?"

అదే లేదన్నట్టు మరోసారి పరికించి చూస్తూ తల ఊపారు మేష్టారు.

"నేను మేష్టారూ, రాఘవరావుగారి అబ్బాయిని!"

ఆ మాట వినంగానే ఆనందంతో సంబరపడిపోయిన మేష్టారు అడిగారు 'ఎన్నోవాడివి నాయనా?' అని.

"మూడోవాడ్ని మేష్టారూ...!"

"భరతుడివా బాబూ!"

"అవును మేష్టారూ...!"

"చాలా సంతోషం నాయనా! చిన్ననాటి మేష్టార్ని మర్చిపోకుండా పలకరించావు. చాలా సంతోషం!" ధనంజయరావు మేష్టారి నయనాలు ఆనందంతో చెమర్చాయి. 'ఎన్నాళ్ళైంది బాబూ, అమెరికానుంచి వచ్చి...?' ఆప్యాయంగా అడిగా రాయన

"వారం రోజులైంది మేష్టారూ! నాన్నగారు కాలం చేశారు ఐదారేళ్ళు దూరంగా ఉండి వార్ని చూడలేకపోయాను. ఎప్పటికప్పుడు వచ్చేద్దామనుకున్నా...రిసెర్చి వర్క్ పూర్తి కాక ఉండిపోవాల్సి వచ్చేది. క్రిందటి నెలలో అదైపోయింది ఇహ అక్కడ ఉండబుద్ధేయలేదు...మేష్టారూ! అందుకే వచ్చేశాను."

"మంచిపని చేశావు నాయనా! నాన్నగారు పోయారని తెలిసి నేనూ వెళ్ళాను బాబూ మీ ఇంటికి. వెళ్ళి మాత్రం చేసేదేముంది? మీ అమ్మగారి బాధ ఇంతా అంతా కాదు. మహాతల్లికి దేవుడలా రాసిపెట్టేడు. పోనీలే బాబూ... అయిందేదో అయిపోయింది. నువ్వు మాత్రం మంచిపని చేశావు మన దేశానికి తిరిగి వచ్చేయడంలో. ఈ పరిస్థితుల్లో అమ్మగారి ఆరోగ్యం కాపాడటానికి నువ్వు దగ్గర ఉండటం ఎంతైనా అవసరం! వస్తా బాబూ, మళ్ళీ కలుస్తాను" అంటూ బయల్దేరబోయారాయన.

"రండి మేష్టారూ, కార్లో వెళ్దాం! మిమ్మల్నింటి దగ్గిర దింపి వెళ్తాను. నాకు అదే దారిగా...!"

"ఎందుకు బాబూ నీ కా శ్రమ...?"

"శ్రమేవిటి మేష్టారూ? ఫరవాలేదు, రండి...!"

* * *

"మీరా మేష్టారూ, రండి...రండి!" ధనంజయరావుగార్ని ఆహ్వానించి, 'అమ్మా! మేష్టారొచ్చారు...' అంటూ గట్టిగా కేకపెట్టాడు భరత్.

"నీతో చిన్న పనుండి వచ్చాన్నాయనా!"

"ఏమిటి మేష్టారూ ..., ఎవరైనా కుర్రాడితో కబురుచేస్తే నేనే వచ్చేవాడిని కదా! ఇంత ఎండలో వచ్చారు మీరు- వెరీ సారీ మేష్టారూ!"

"ఫరవాలేదు. ఈ ఎండలు నన్నేం చేస్తాయి...? డెబ్బైఐదు ఎండాకాలాలు

చూశాను. మరేం ఫరవాలేదు; కందిపో నయ్యా!" నవ్వుతూ అన్నారు ధనంజయరావుగారు.

"నమస్కారం మేష్టారూ ... కులాసాగా ఉన్నారా?" మజ్జిగ గ్లాసు అందిస్తూ...అంది భరత్ తల్లి పార్వతమ్మగారు.

"నమస్కారం తల్లీ...ఇదే కులాసా ఇలా ఉన్నాను" అంటూ చిరునవ్వు నవ్వారాయన.

"బాబూ చిన్న పని అన్నాను కదూ! అదే, రేపు ఆదివారం సాయంత్రం మన స్కూల్‌డే జరపా లనుకుంటున్నాము. ప్రతి యేడూ ఇదో పండుగలా చేస్తున్నాము నీలాంటి పాత విద్యార్థులంతా వస్తున్నారు కూడా! ఈ సారి కూడా అలాగే చెయ్యాలని సంకల్పం!"

"తప్పకుండా జరిపించండి మేష్టారూ! మీ చేతుల మీద ఎంతెంత మంది పైకొచ్చారో.... వాళ్ళందర్నీ సంవత్సరాని కొక్కసారైనా కల్సుకునే భాగ్యం కలిగిస్తున్నారు మీరు చాలా సంతోషం మేష్టారూ, "తృప్తిగా నవ్వుతూ అన్నాడు భరత్!

"ఏ కలక్టర్నో..., పోలీసు ఆఫీసర్నో.... మరో ఎమ్మెల్యేనో పిలవడం నా కిష్టంలేదు బాబూ! వాళ్ళూ నా స్టూడెంట్లే అయితే...తప్పకుండా పిలిచే వాడ్నేకో. అది వేరే విషయం!" అని గంభీరంగా అని, మళ్ళీ చిరునవ్వు నవ్వుతూ..."ఇంతకీ అసలు సంగతేం విటంటే...ఆ రోజు సభకి నువ్వు అధ్యక్షత వహించాలి నాయనా!"

"నేనా మేష్టారూ...భలేవారే! అభిమానానికైనా కొంత హద్దుండాలి. నే నా స్కూల్లో చదువుకున్నవాడ్ని! ఎప్పటికీ ఆ బళ్ళో స్టూడెంటునేగానీ ... అక్కడే ఓ సభకి అధ్యక్షత వహించేంత గొప్ప వాడ్ని కాలేను మేష్టారూ!"

"ఇదమ్మా మీవాడితో చిక్కు. తనేదో తక్కువనుకుంటాడు. సరే ... అదలా వదిలెయ్యండి! పెద్ద పెద్ద చదువుల్లో నా శిష్యులే వుండగా...ఇంకా నేనే కలక్టరు కోసమో ... ఎమ్మెల్సీ కోసమో...దేవులాడటం దేనికి? నా శిష్యుడింత ఉన్నత స్థితికి రాగలిగాడంటే నా కెంత సంతోషంగా ఉంటుందో చెప్పండి! అందుకే, ఒకానొక రోజున అదే బళ్ళో...నేంమీద కూర్చుని పాఠాలు నేర్చుకున్న అతనిలాంటివాడే...ఇవాళ పంక్షనుకి అధ్యక్షత వహించడానికి అర్హుడు...!'' అంటూ పార్వతమ్మ వైపు చూచి నవ్వారాయన!

"మేష్టారు మన మేలు కోరేవారు. మనమంటే అమితమైన అభిమానం వారికి. నిజానికి వారి దయవల్లే...మీరంతా ఈనాడీ స్థితికి రాగలిగారు. ఒప్పుకో నాయనా, తప్పకుండా వెళ్ళిరా ఫంక్షనుకి." నచ్చచెప్పింది పార్వతమ్మ!

"వెళ్ళిరా, కాదమ్మా! మీరూ దయ-

చెయ్యాలి. మీలాంటి వారొస్తేనే మా కెంతో నిండుగా ఉంటుంది." అర్థించారు మేష్టారు.

"అలాగే మేష్టారూ ... తప్పకుండా వస్తాను."

"చాలా సంతోషం తల్లీ! నా మాట మన్నించినందుకు నా కెంతో ఆనందంగా ఉంది. వస్తానమ్మా! వస్తా బాబూ!" అంటూ బయల్దేరిన మేష్టార్ని..."కార్లో దింపుతాను ... ఉండండి మేష్టారూ!" అని భరత్ ఆపాలని ప్రయత్నించినా... 'ఫరవాలేదయ్యా'అంటూ వెళ్ళిపోయారు.

* * *

"నిజానికి సంవత్సరానికోసారి నా పుట్టినరోజులాగానే జరుపుకుంటున్నా నీ స్కూల్ వార్షికోత్సవాన్ని! మీరంతా నా ఆహ్వానం మన్నించి వచ్చినందుకు నా కెంతో సంతోషంగా ఉంది. మన మంతా సంవత్సరానికోసారి ఇలా కల్సుకోడం నా మహద్భాగ్యం!"

మా నాన్నగారు స్థాపించిన ఈ బడిని...వారి తరువాత దాని బాగోగులు నా బాధ్యతగా స్వీకరించాను. నలభై ఏళ్ళ పాటు ఇక్కడే పాఠాలు చెప్పాను నా తరువాత మా అబ్బాయి శ్యామల రావు నడిపిస్తున్నాడు దీన్ని. మీ అందరి అభిమానంవల్లా ... ఆదరణా, ప్రోత్సాహంవల్లా ... దీనికి రికగ్నిష నొచ్చి...'ఎయిడెడ్' స్కూల్‌గా నిల బడ గలిగింది ఈనాటికి రిటైరైనా... నా కాలక్షేపం ఈ పిల్లల్తోనే! తోచనప్పుడు వచ్చి కూర్చుంటాను. వాకానికో క్లాసైనా చెప్పకపోతే...నాకు అదోలా ఉంటుంది. అందుకనే ... ఇక్కడున్న ఐదుగురు మేష్టర్లలో ... ఎవరైనా .... ఎప్పు డైనా... సెలవు పెడితే ఎంత బాగుం టుందా అని ఎదురుచూస్తూ ఉంటాను.

"ఇవాళ నేనెంత ఆనందపడు తున్నానో ... విడిగా చెప్పలేను ఈ సభకి అధ్యక్షత వహించింది డాక్టర్ భరత్! డాక్టర్ భరత ఎవరో కాదు. పాతిక సంవత్సరాల క్రితం ... ఇదే స్కూల్లో చదువుకున్న విద్యార్థి! ఉన్నత విద్యకోసం ... పై దేశాలకి వెళ్ళి... అపరిమిత జ్ఞానాన్ని సంపా దించుకుని మాతృదేశానికి తిరిగివచ్చిన మహా మేధావి.

"చిరంజీవి భరత్‌ని డాక్టర్ చేసింది పాతశాలే కాకపోయినా ... ఓనమాలు దిద్దించగలిగిం దీబడే! సాంప్రదాయ పరంగా వినయం, విధేయతా...కలిగి, చదువుయందు ఆసక్తి చూపిస్తూ ... 'సెహబాస్' అని చిన్ననాడు అనిపించు కున్నప్పుడే అనుకున్నాం ... మన భరత్ తప్పక ఉన్నత స్థితిని అందు కుంటాడని.

"భరత్‌ని శ్లాఘించడం నా ఉద్దేశం కాదు. అభిమతం అంతకన్నా కాదు- ఇక్కడ పిల్లలూ ... పెద్దలూ ఎంతో

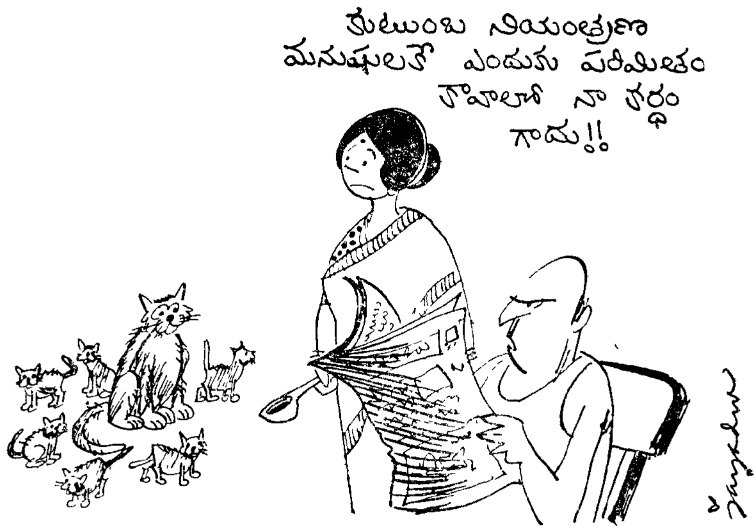

మంది ఆసీనులై ఉన్నారు. అందరికీ నా మనవి ఒక్కటే...!

"జీవితంలో ఎంతో ఉన్నతమైన ఆశయాలూ, అందుకు తోడ్పడే అవకాశాలతో పాటు క్రమమైన ఉంటేనేగానీ...కోరుకున్న ఆచరణలూ స్థాయికి అందుకోడం కష్టం...!

"ఇక్కడ సమావేశమైన చిన్నపిల్లలందరికీ నా మనవి.

"బాబులూ...ఇవాళిలా కుర్చీమీద కూర్చుండి సరాసరి అమెరికా నుంచి దిగొచ్చిన దొరకాదు. మీలా ఒకప్పుడీ బళ్ళోనే చదువుకున్న విద్యార్థి! మీరు కష్టపడి చదివితే ... అలా పై దేశాలకి వెళ్ళొచ్చే అవకాశాలు తప్పకుండా వస్తాయి...! అల్లరీ, అనవసరమైన ఆటలు కట్టిపెట్టి...చదువుయందే దృష్టి పెట్టుకుంటే...అదంత కష్టమైన పని కాదు!

పెద్దలందరికీ ... నా ప్రత్యేక విన్నపం:

తల్లీ.... తండ్రీ.... గురువూ అని చెబుతారుగానీ...గురువూ..., తల్లీ.... తండ్రీ అని చెప్పరు కదా! ప్రత్యక్ష దైవాలూ...పిల్లల విషయంలో బాధ్యత వహించాల్సిన వాళ్ళు ముఖ్యంగా తల్లి తండ్రులు. ఆ తరువాతే.... పొట్ట గడవక పాఠాలు చెప్పుకునే బడి పంతుళ్ళు !

కాబట్టి...

మీ మీ పిల్లల యొక్క భవిష్యత్తు కోసం, వాళ్ళకి చక్కటి అభిలాషలూ... ఆశయాలూ ... అవకాశాలూ కలిగించవలసిన వాళ్ళు మీరు! ఆ పనికి మీరు

నాంది పలుకగలిగితే ... అది సఫలీకృతం కావడానికి శ్రమించగలడు ఉపాధ్యాయుడు.

అంటే..., ముందు శ్రద్ధ తీసుకోవాల్సిన వాళ్ళూ... బాట చూపించాల్సిన వాళ్ళూ..., ముమ్మాటికీ మీరే!

యాభై ఐదేళ్ళ ఉపాధ్యాయ వృత్తిలో నేను తెల్సుకున్న నిజం ఇది కాబట్టే... మీ అందరికీ మనవి చెయ్యాలని ఉవ్విళ్ళూరుతున్నాను. ఉదాహరణకి తీసుకుంటే...

ఇక్కడ బల్లలు మోసే బంట్రోతూ ఈ పాఠశాల విద్యార్థే.... మీరంతా వింటున్న ఈ మైకులు కట్టినవాడూ ఈ స్కూల్ విద్యార్థే..., పూలదండలు గుచ్చిన వ్యక్తి ఈ బళ్ళో చదువుకున్నవాడే.... ఇవాళిలా అధ్యక్ష స్థానంలో కూర్చున్న తనూ ఈ స్కూల్ విద్యార్థే! అయితే...తేడా ఎక్కడ చెప్పండి...? అంటే...నా ఉద్దేశంలో డాక్టర్ భరత్ గాక మిగిలిన ముగ్గురూ హీనమైన బ్రతుకులు బ్రతుకుతున్నారని కాదు. కానీ, ఒక బెంచీమీద కూర్చుని చదువుకున్న ఈ నలుగురి వ్యక్తుల జీవితాల్లో ఇంత తేడా ఎలా రాగలిగింది...?

భరత్‌గాక మిగిలిన ముగ్గురి జీవితాలూ వాళ్ళతోనే సరికాదుకదా! వాళ్ళూ వాళ్ళ వాళ్ళ పిల్లల కో దారి చూపించుకోగలగాలి. ఉన్నతవిద్య నివ్వగల సామాజిక, ఆర్థిక స్థోమత వాళ్ళకుండాలి. మరది సాధ్యపడుతోందా...? ఇదంతా ఎందుకిలా జరిగిందీ అంటే వారి చిన్ననాటి పరిస్థితులే కారణం అని విడిగా చెప్పక్కర్లేదు కదా! ఇదిలా చర్చించుకుంటూ వెళ్తే...అంతం కనపడే విషయంకాదని నాకు తెలుసు. కానీ నా బాధ ఒక్కటే...! పిల్లల్ని సక్రమంగా పెంచాలి. వారిలో ఉన్నతమైన భావాలూ ... ఆశయాలూ కలిగించాలి. కాలం ... ధనం యొక్క విలువల్ని తెలియజెప్పాలి...!

ఈ పని ముందుగా ప్రతి తల్లీ... తండ్రీ చెయ్యగలిగితే, దానివల్ల కలిగే ఆనందానుభూతుల్ని వారితోపాటు ఉపాధ్యాయుడుకూడా కలకాలం పంచుకోగలడు... !

కేవలం డబ్బు సంపాదించడం... హోదాల్లో నిలబడటం.... అది కాదు మనిషికి ముఖ్యం. మనిషి జన్మనెత్తిన తరువాత దాన్ని సార్థకం చేసుకోవాలి. 'లౌ దై నైబర్' అని బైబిల్లో చెప్పినట్టు పొరుగువార్ని ప్రేమించగలగాలి. చేతనైనంత సహాయం .... సేవా చెయ్యాలి. దేశమును ప్రేమించుమన్న అన్న మహాకవి సూక్తులు ఊరికే చెప్పబడినవి కాదని నిరూపించాలి. నా శిష్యులు వేలకి వేలున్నారు. దేశం నలుమూలలా ఉన్నారు. విదేశాలకు వెళ్ళినవారూ ఉన్నారు. అందరిలో నే నాశించేది ఒక్కటే! చేతనైనంత మాతృదేశ సేవ–

వేలకివేలు వచ్చే ఉద్యోగాన్ని

నెల వచ్చింది. పదిహేనో తారీఖు రావోతోంది-అదీ పని!"

"ఓన్ అదా ..., వస్తానయ్యా! స్కూల్‌డే కదూ!"

"ఊరికే రావటం కాదు బాబూ, నీతో పనొచ్చిం దీసారి!"

"ఏవిఁటో...!"

"ఏముందీ..., టార్పాలిన్సులూ,

మామూలు జంపకానాలూ కావాలి. ఖిల్లలూ, కుర్చీలు ఎన్ని వేసినా చాలడం లేదు. అవి నాలుగూ కాస్త కన్సెషన్లో ఇచ్చావంటే...జాగ్రత్తగా వాడి, పనై పోగానే తెచ్చిస్తాను...!"

"అది సరేగానీ, అడిగానని అను కోకు. ప్రతీ ఏడూ ఈ జాతరిలా జరగా ల్సిందేనా శ్యామల్రావూ?"

"ఆ మాట నువ్వు నన్నడగటం కాదయ్యా..., నన్ను నేనే ప్రశ్నించు కుంటూ ఉంటాను. చెబితే వినడు మా నాన్న. ఎలిమెంట్రీ స్కూల్‌కి స్కూల్‌దే ఏవిటో మా స్కూల్లో తప్పించి దేశంలో మరెక్కడా కనీ వినీ ఎరుగను. పెన్షన్‌డబ్బులూ...పొలంమీదొచ్చే కాస్త హైవేజూ...ఆయాసపడుతూ చెప్పుకునే చిన్న చిన్న ప్రైవేట్ల మీదొచ్చే సంపా దనా ... అంతా, పైసాకి పైసా కూడ బెట్టి...సంవత్సరానికోసారిలా తద్దినం లా తగలేస్తాడు మా నాన్న! మా తాత అలా చేసేవాడుట. ఈయన హయాం లోనూ అలాగే జరగాలిట. చస్తున్నాం అంటే నమ్మ! ఉళ్ళో అందర్నీ పిలిచే స్తాడు. వచ్చిన వాళ్ళందరికీ కాక పోయినా...ఓ వందమందికైనా కాఫీలూ వగైరా ఖర్చొకటీ!

ఆయనకి నాటకాలంటే పిచ్చని... ఏ హరిశ్చంద్రలాంటి నాటకమో పెట్టి స్తాడు కాబట్టి, ఊరు ఊరంతా విరగబడి వస్తారు. వచ్చినవాళ్ళని నిలబెట్ట లేము కదా...! అందుకనే నా కీ పాట్లు! వస్తా, జగన్నాధరావ్, నాకు వేరే పనుంది. చిన్ననాటి స్నేహితుడివీ ... క్లాస్‌మేట్‌వీ అని నిన్ను ఇబ్బంది పెట్టేం చా ల్సొ స్తోం ది. మ రో లా అనుకోకు."

"ఏం అనుకోనులేవయ్యా! నువ్వడి గింది జంపకానాలూ...టార్పాలిన్సులూ మాత్రమే కదా! తీసికెళ్ళు. కానీ శ్యామలరావూ ... నువ్వు నాకో చిన్న సాయం చేసిపెట్టగలవా?"

"నేనా...?"

"అవునయ్యా..., నువ్వే! వెధవ టార్పాలిన్సు లేవిటిగానీ ... కుర్చీలే పంపిస్తాను...దర్జాగా! మీ వంశనుకి కొంత ఖర్చు...ఛఛ, కొంతేవిటి...! పూర్తిగా నేనే పెట్టుకుంటాను గానీ..., బాగా జనాలు వస్తారంటున్నావు కాబట్టి, నాకో చిన్న సహాయం చేసిపెట్టగలవా?"

"అలా సస్పెన్సులో పెట్టి చంపక... అదేవిటో చెప్పు జగన్నాధరావ్, నా వల్లైతే చేస్తాను...!"

జగన్నాధరావు చెప్పాడు.

"ఓస్ ఇదా..., బిజినెస్ కోసం అంత పాట్లు పడుతున్నా వన్నమాట. అలాగే..., కానీ ఈ విషయం మా నాన్న దగ్గర ఎత్తక. ఘనంగా చెయ్యాలి కాబట్టి...ఖర్చుకో వంద కూడా పడేసి నీ కేం తెలియనట్టుండి...నేను చెప్పినట్టు చెయ్యి-"

త్యజించి ... కేవలం 'ఉన్నత విద్య నభ్యసించడం వరకే నా కిక్కడ పని!..." అదైపోయింది. వెళ్ళిపోతున్నాను-' అని పై దేశంలో నొక్కి చెప్పి.... మన దేశానికి తిరిగివచ్చి..., ఇక్కడే నలుగురికీ సేవ చెయ్యబోతున్నాడు చిరంజీవి భరత్ అని నే నెంతో ఆనందిస్తున్నాను.

తను నేర్చుకున్న విద్యనీ ... ఆపాదించుకున్న జ్ఞానాన్నీ ... మేళ వించి బాధపడే, పీడింపబడే రోగులకి సేవ చెయ్యడానికి మించిన పరమావధి మరొకటి లేదని కంకణం కట్టుకుని, మన ఊళ్ళోనే స్పెషలిస్టుగా పెద్ద ఆసుపత్రి పెట్టబోతున్నందుకు అభినందిస్తున్నాను అంతటి వ్యక్తికి చిన్ననాటి ఓనమాలు దిద్దించగలిగిన అదృష్టం ... నాకు దక్కిందని సంబరపడుతున్నాను-గర్వపడుతున్నాను" అంటూ ముగించారు తన స్వాగతోన్యాసం ధనంజయరావు మేష్టారు.

కరతాళ ధ్వనులు మిన్నుముట్టాయి!

తరువాత డాక్టర్ భరత్ మాట్లాడాడు...!

సత్యహరిశ్చంద్ర నాటక ప్రదర్శనతో ఆ నాటి సభ దివ్యంగా ముగిసింది-

* * *

చదువైపోయింది. ప్రాక్టీసు పెట్టేవు ఇంకా ఎన్నాళ్ళు బాబూ, ఆ మూడు ముళ్ళూ...?" అంటూ రోజుకి పది సార్లైనా తల్లి తొందరచెయ్యడంతో ఒప్పుకోక తప్పలేదు భరత్‌కి.

డాక్టర్ సుజాతతో ఘనంగా జరిగిపోయింది పెళ్ళి!

"మీ రిద్దరూ డాక్టర్లు కావటం ఓ అపూర్వ కలయిక. మంచి మనసుతో మీరు మాట్లాడితేనే చాలు ... బాధలు మర్చిపోతారు జనాలు. మీరు అదృష్ట వంతులు బాబూ!" మనసారా దీవించాడు ధనంజయరావు మేష్టారు.

తృప్తిగా నవ్వారు ... భరత్, సుజాతా!

"ఈసారి స్కూల్ డేకి అధ్యక్షులు దొరికేసిందయ్యా!" అంటూ సుజాత వైపు చూసి నవ్వి వెళ్ళిపోయారు మేష్టారు.

"మేష్టారికి నేనంటే వెర్రిఅభిమానం సుజాత!"

"అవును" అన్నట్టు సునిశితంగా నవ్వింది సుజాత!

* * *

"డాక్టర్‌గార్ని కల్సుకోవాలంటే... ఇక్కడ నిల్చోడంకాదు; అక్కడ డబ్బిచ్చి టోకెన్ తీసుకోవాలి. వరసలో పిలుస్తారు. అర్థంకైతే పదిచ్చి పచ్చ టోకెన్ తీసుకుంటే ముందు చూస్తారు-" యంత్రంలా మాట్లాడేసి క్షణం తీరిక లేనట్టు ఎటో వెళ్ళిపోయాడు వార్డ్‌బాయ్!

చుట్టూ కలియజూస్తున్నా డా తలపాగా అసామి!

జనం కిటకిటలాడుతున్నారు. నూతి

మీద వేలుపెట్టుకున్న నర్సుబొమ్మ క్రింద 'నిశబ్దం ప్లీజ్...!' అని రాసుంది—

"వాలకం చూస్తుంటే పచ్చ టోకెన్ కాదు కదా...మామూలు టోకెన్‌కూడా కొనేట్టులేదు నువ్వు! నీలాంటోళ్ళని డాక్టరుగారు చూడరు."

దీనంగా చూశాడు తలపాగా ఆసామి!

"నీకేం పోయిందయ్యా..., అలాగే చూస్తావు! మా పీక పట్టుకుట్టుంది టోకెన్ లేకుండా లోపలికి పంపిస్తే! అమ్మగారు మా డొక్క చింపేస్తారు. డాక్టరుబాబు మా జీతంలో కోసేస్తారు. వెళ్ళు.... వెళ్ళు.... నాకు టైం లేదు-" విసురుగా వెళ్ళిపోయాడు వార్డ్‌బాయ్!

"చిన్ననాటి స్నేహితు డొచ్చాడని చెప్పు బాబూ ..., నే నొచ్చానంటే ఆయన తప్పకుండా రమ్మంటారు" అని చెప్పుకోడానికి నాలాటి కుసేలుడికి నోరైనా ఉంది-

బహుశా అదిలేకే...అలా నిల్చుండి పోయాడేమో ఆ తలపాగా వ్యక్తి!

"పక్కాల్లో ధర్మాసుపత్రికి వెళ్ళ వయ్యా! నోరు పడిపోయిన వాళ్ళ నక్కడ 'ఫ్రీగా చూస్తారు-' మళ్ళీ వచ్చిన వార్డ్‌బోయ్ అసహనంగా అరిచి వెళ్ళిపోయాడు!

జీవితంలో మొదటిసారిగా తలపాగా తియ్యాలొచ్చి.... గబాల్న వెనుదిరిగి వరండాలోకి వస్తూంటే...'డాక్టర్‌గారి హస్తవాసి చాలా మంచిది బావా! ఏ మాత్రం ఆశలేని కేసుక్కూడా ఊపిరి పోశాడు-' అంటూ ఆనందంగా ... తృప్తిగా నినాదాలు చేసుకుంటూ వెళ్తున్న ఇద్దరి వ్యక్తుల మాటలు చెవిన పడగానే.... మళ్ళీ గబాల్న వెనక్కి తిరిగి డాక్టర్ బోర్డ్ వైపుచూసి, తృప్తిగా నిట్టూర్చి...తన్మయంగా నవ్వుకుంటూ గంభీరంగా మీసాలు దువ్వుకుంటూ, మొహాన పట్టిన చమటనితుడిచేసుకుని... భుజంమీద తుండుగుడ్డని మళ్ళీ తల పాగా చుట్టుకుని వెళ్ళిపోయారు ధనం జయరావు మేష్టారు!

* * *

"...ఎవరూ ... హెడ్‌మాష్టారు శ్యామలరావుగారా, రండి ... రండి! ఊరకరారు మహాత్ములు" జగన్నాథ రావు ఆహ్వానించిన తీరులో కనపడు తోంది హాస్యాస్పదం...!

"మమ్మల్నవసరంగా ములగచెట్టె క్కించకుగానీ...చిన్న పనుండి వచ్చా నయ్యా నీతో!" కూర్చుంటూ అన్నాడు శ్యామలరావు.

"అదేనయ్యా నే ననేది. పనుంటే గాని రారు మహాత్ములని...!"

"బ్రతకలేక బడిపంతుల్ని. నా కెక్కడ తీరికుంటుంది చెప్పు! నీలా కంట్రాక్టర్ని ... వ్యా పా ర స్తు డ్ని అయితే...నీకన్నా గొప్పగా చెప్పే వాడ్ని కబుర్లు—అది సరేగానీ, 'మే'

"అలాగే, చెప్పు శ్యామలరావు తొందరగా..."

"..............."

* * *

"...చేసిన నిర్వాకం చాలుగానీ... నేను చెప్పినట్టు విను. నువ్వు ఫారిన్ వెళ్ళొస్తే...ఏదో ఊడబొడిచేస్తావనీ..., ఏదో నిర్వాకం వెలగబెట్టేస్తావనీ... మావయ్య నీ కట్నం క్రింద ఇచ్చిన లక్షకీ అప్పు తీసుకున్నట్టు నా దగ్గర నోటుకూడా తీసుకున్నాడు. ఏదో యాభై వేలు మాత్రమే కదా ... నేను బిజినెస్‌లో వాడుకుంది ఫారిన్ వెళ్ళి... వాళ్ళచేత 'డిగ్రీలేదూ ... ఏం లేదు, వెళ్ళిపో బాబూ అర్జెంటుగా ఇక్కడ్నుంచి అని అనిపించుకోడం కాకుండా ... యాభై వేలు తగలబెట్టేశావు నువ్వు. పరిస్థితి ఇదైతే ... 'దాంతో నాకు సంబంధం లేదు, ముందు పెళ్ళి చెయ్యి' అంటూ పోరేస్తున్నాడు మావయ్య నన్ను!

ఈపరిస్థితుల్లో మనకి మిగిలిందొక్కటే నువ్వుఅర్జెంటుగామార్గం! ప్రాక్టీసుపెట్టడం సంపాదించడం! నీ సంసారాన్ని పోషించుకోడం...నన్నే ఇబ్బందికి గురికాకుండా చూడటం...! అయితే ఓవర్‌నైటు ప్రాక్టీసు పెట్టేస్తే...నీ మొహం చూసేవడూ రాడు! కొంత పబ్లిసిటీ స్టంటూ... కొన్ని కొన్ని రికమండేషన్లూ కావాలి! అందుకో పథకం ఆలోచిందాను. ఆ విధంగా చెయ్యి!

ముందుగా ధనంజయరావు మేష్టార్ని కల్సుకో!"

"ధనంజయరావా ? ఆయనెవరు?"

"ఆయనేరా బాబూ...మనందరిచేతా చిన్నప్పుడు 'ఓనమాలు' దిద్దించిన మేష్టారు!"

"ఏమో ... అలాంటి మనిషెవడూ జ్ఞాపకంలేదు నాకు. అయినా ఎవరైతే నేం...ఇంగ్లీషు చెప్పడం మానేసి... దర్జీ తెలుగే చెప్పి ... చిన్నప్పటినుంచీ నన్నన్నివిధాలాలో అన్యాయం చేసిన దర్టీ టీచర్ని నేను ససేమిరా కల్సుకో నన్నయ్యా! అయినా ఓల్డ్‌ఏజ్... ఆయనేం చేస్తాడు, నీ పిచ్చిగానీ...!"

"అలా అనేయకురా సన్యాసీ...! వెళ్ళి దణ్ణం పెట్టేయ్ ఐసైపోతాడు. ఇక ఆ ఐస్‌లో ఆయన తల్చుకుంటే జరగనిది లేదు. బలరాముడిలాంటి వాడురా...శిష్యుడంటే పడి చస్తాడు... వచ్చే పదిహేనురోజుల్లో జరుగబోయే ఆయన స్కూల్‌డేలో గానీ...నీ సంగతి ప్రస్తావించాడంటే చాలు. ఆయనమాట మీదున్న గౌరవంకొద్దీ వందలు వందలు వచ్చేస్తాయి మన క్లినిక్కి. ఇప్పుడు క్లికైక్కిందా...అదీ సంగతి!"

"నన్ను మరీ ఇబ్బందిలో పెట్టేస్తు న్నావన్నయ్యా!"

"ఇబ్బందీ లేదు ... నీ మొహం లేదు! సాయంత్రంపూట కూరల మార్కెట్టు దగ్గర తగుల్తాడు ధనంజయ

రావు మేష్టరు....చిన్న సంచీ పుచ్చుకుని తొందరగా తయారవు వెళ్దాం! దూరం నుంచి చూపిస్తాను..., ఇక నువ్వాయన్ని తగులుకుందువుగానీ! నే నలా వెళ్ళి అరగంటలో వచ్చేస్తా! రూపాయికి ఐదు రూపాయల యాక్షన్‌చేసి ... ఆయన మెప్పు పొందుగానీ ... 'సంగతిదీ' అంటూ నీ అంతర్యం చెప్పావా... దెబ్బ తినేయగలవు సుమా! అంటూ తమ్ముడికి గంభీరమైన ఉపన్యాసం ఇచ్చి నిష్క్రమించాడు కంట్రాక్టర్ జగన్నాథరావు.

"అలాగే అన్నయ్యా..." అంటూ వెళ్ళిపోతున్న అన్నగారివైపు చూస్తూ, ఆడబోయే రసవత్తరమైన నాటకానికి రిహార్సిల్సు వేసుకోడంలో మునిగిపోయాడు డాక్టర్ భరత్!

చెప్పడం మర్చిపోయాను. సారీ, ఇదీ కథారంభం...!

ఇహ చదవండి!

* * *

"ఎందుకమ్మా...ఆ కన్నీళ్ళు? ఏం జరిగిపోయిందనీ బాధ? ఊరుకోమ్మా!"

"ఇంకేం చెప్పకు భరత్! నువ్వు చాలా పొరపాటు చేశావు. తెలిసి చేసినా తెలియకచేసినా ... మీ చేష్టలే అప్పుడప్పుడు నన్నిలా అశాంతికీ ... బాధకీ గురిచేస్తాయి!

దైవ స్వరూపులూ ... నీ కింత అన్నం పెట్టినవారు అయిన ధనంజయ రావు మేష్టార్నే కాదనే స్థితికి వచ్చావంటే...బాధపడనా ... ఏడవనా ఏం చెయ్యను భరత్?

"నువ్వలా మాట్లాడేయకమ్మా! 'ఫ్రీ' అంటూ మొదలెడితే ఆ 'క్యూ' పెరిగిపోతుంది. చివరికి మనకి చిప్పే...!" పెద్ద కొడుకు జగన్నాథ రావు కల్పించుకున్నాడు మధ్యలో తమ్ముడ్ని సమర్థిస్తూ!

ఆ మాటకి ఆవిడ నేత్రాలు మరోసారి వర్షించాయి...!

"ఇంత అప్రయోజకులు పుట్టారా నా కడుపున! మళ్ళీ వేదికెక్కి చెప్పక పోయినా...నలుగురు కలిసినచోట... మేష్టారు ఒక్క మాట చెప్పినా ... మన వరండాలో 'క్యూ'లో నిల్చునీ టోకెన్లు కొనేవాళ్ళంతా ... ప్రక్క ఊరి ధర్మాసుపత్రివైపు పరిగెడతారని కూడా భయంలేదా...మీకు?

ధనుంజయరావుగార్ని పిల్చి ... కూర్చోపెట్టి ..., చల్లని మంచి నీళ్ళిచ్చి... అవే కాసిని ఇంజక్షన్లా ఇచ్చేస్తే...చూసేవాడెవడూ? తెల్సుకోగలిగే వాడెవడూ...? ఛ...! నా కడుపున చెడబుట్టారు మీరు...!"

ఆమె కళ్ళలో నీళ్ళలా ధారలా కారిపోతూంటే ... 'ఆ ఆలోచన మాకు రాలేదమ్మా!' అన్నట్టు చూస్తూ నిల్చుండిపోయారు...డాక్టర్ భరత్... జగన్నాథరావులు!!!